

TMMOB İÇMİMARLAR ODASI
İÇMİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ STANDARTLARI ŞARTNAMESİ

14 – 15 Nisan 2018 tarihlerinde yapılan 24. Olağan Genel Kurul’da kabul edilerek yürürlüğe girmiştir

1. BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK ve TANIMLAR

1.1. AMAÇ

Çizim ve sunum standartları, ülkemizde faaliyet gösteren içmimarların, hizmet tanımlarını belirlemek ve içmimari projeleri ortak bir anlatım dili ile ifade edebilmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma ile içmimari tasarımların, çizim, onaylama, uygulama ve sunma sürecinde kullanılan, iki ve üç boyutlu çizim ve sunuş tekniklerinin ve standartların belirlenmesidir.

Standartların belirlenmesi, projelerin daha kolay ve doğru okunmasına yardımcı olur. Standartlar, içmimarlık mesleğinin ve çizilen projelerin kalitesini arttırmakla beraber, içmimar’dan hizmet bekleyenler ile çeşitli üst birimlerin proje onayı safhasında isteyecekleri asgari çizimlere de netlik getirir. Aynı zamanda ulusal ve uluslararası alanda uzlaşmayı sağlar ve içmimarlar arasında dil birliğini oluşturur.

1.2. KAPSAM

Bu şartname, içmimarlık hizmetleri üreten, TMMOB İçmimarlar Odası üyesi içmimarların, projelerinin sunulduğu belgelerde aranacak asgari koşulları tarifler. İçmimar’ın, tasarladığı projelerini, tam, eksiksiz ve tasarımını en iyi anlatacak çizimler ve belgeler ile sunması esastır.

1.3. DAYANAK

Bu Şartname, 27.1.1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu Maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.4. TANIMLAR

Bu Şartnamede geçen;

TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği’ni,

Oda: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İçmimarlar Odası’nı,

Temsilci: TMMOB İçmimarlar Odası

İçmimar: TMMOB İçmimarlar Odası üyesini,

İş Sahibi: içmimarlık hizmetlerini alacak kişi, kurum ve kuruluşlarını,

Kontrolörlük: İş sahibi adına yapılan projelerin imalatların ve uygulamaların, şartnamesine ve/veya projesine uygunluğunun kontrol edilmesini,

Yapı: Karada ve suda, kalıcı ve geçici, yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların parçalarını,

Birim Maliyet (B.M.): T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca her sene ilan edilen Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin hesaplanmasında kullanılan yapı yaklaşık birim maliyetlerini,

Yapı Yaklaşık Alanı (Y.Y.A.): İçmimarlık hizmetlerinin yer aldığı yapının yaklaşık brüt alanını,

Yapı Yaklaşık Maliyeti (Y.Y.M.): İçmimarlık ücretlerinin hesabına temel olan ön kabuldür. Yapı yaklaşık alanının, birim maliyetle çarpılması sonucu bulunan değerini (Birimi TL olarak hesaplanır.),

Mesleki Denetim: İçmimarlık hizmetlerinin; kamu yararını gözetmek, haksız rekabeti engellemek, meslek etiğini ve eser sahibi içmimarın haklarını korumak amaçlarıyla, Oda tarafından yürürlükteki standart ve ilkelere göre incelenerek, içmimarın çalışma, eser ve uygulama kayıtlarının, denetleme rapor ve sicillerinin tutulmasını,

Koordinasyon Katsayısı (KK): İçmimari işin özelliklerini, zorluk derecesini ve işin yapılacağı illere uygun olarak belirlenen katsayısını,

İçmimari Yapı Sınıfı: 16.07.1985 Tarihli ve "85 / 9707" sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren *Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi*'nin 3.2 inci Maddesi gereğince Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin hesabında kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri, Yapının İçmimarlık hizmetlerine esas olan sınıflarını,

Kat Planı: Mekânın işlevine göre donatı ve dolaşım alanlarını hareketli ve sabit mobilyaların konumlarını, zemin kaplama malzemelerini gösteren uygun ölçekli çizimlerini,

Tavan Planı: Tavanın kat planları üzerine yansıtılarak çizilen taşıyıcı kiriş sistemini, asma tavan karkası ve tasarımını belirten, mekanik ve elektrik projelerinde yer alan gerekli sıva üstü ve gömme elemanların koordinasyonunu, gösteren uygun ölçekli çizimlerini,

Görünüş: Cephelere paralel düzlem üzerinden dik bakılarak, cephelerde bulunan yüzeylerin bitiş veya kaplama malzemelerini ve mobilyalarını gösteren uygun ölçekli çizimlerini,

Kesit: İç mekânın enlemesine veya boylamasına kesildiğinde, kesim yönünde ortaya çıkan yüzeyinin teknik çizimlerini,

Mobilya Çizimi: Mekânda uygulanacak ve kullanılacak olan hareketli ve sabit mobilyaların teknik çizimlerini,

Perspektif: İki boyutlu yüzeye, mekânların ve objelerin üç boyutlu resmini çizme tekniğini,

Donatı: İç mekânı donatmaya yarayan teçhizat, mobilya ve malzemeleri,

Sistem Detayı: Yapıda bulunan kaba ve ince inşaat imalatlarının, gerekli tüm disiplinlerin verileriyle bir araya getirilerek oluşturdukları detayları,

İmalat Detayı: Mevcut sistem detaylarına içmimari donanım elemanlarının uygulanması ile ortaya çıkan özelliklerinin (malzeme / teknik), uygulama tekniğine uygun olarak, ölçülü ve ölçekli imalat teknik çizimlerini,

Mahal Listesi: Projelendirilen tüm alanların kodlandırılmasını ve isimlendirilmesini,

Metrajlar: Tüm mekânlarda seçilmiş tavan, duvar ve yer malzemelerinin, hareketli ve sabit mobilyaların türlerine göre ayırımının yapılarak, çizelge (tablo) haline getirilmesini,

İş Yapım Programı: İş yapım sırasına göre uygulama takviminin çıkartılmasını,

İhale Dosyası ve Teknik Şartname (Spesifikasyon dosyası) Hazırlığı: İçmimari proje içeriğine göre metrajları yapılmış imalatlar ve satın alma yolu ile temin edilecek unsurlar ile ilgili tanımların ve standartlarının belirlenmesini,

Röleve: İç mekânın mevcut durumunun belirlenmesi amacıyla iki boyutlu çizimler olan planlar, kesitler, görünüşler ve gerekiyorsa detaylar ile ifade edilebilmesi için yapılan ölçü alma işlemini,

Ön/Avan/Fikir Proje: Yeni bir mekân tasarımını veya yeni bir işlev kazandırılacak mekânın amacına uygun, kesin ihtiyaç programı belirlenip, ilgili mahallin, tefriş elemanları, malzeme örnek katalogları ile bu projeyi açıklayan raporunun sunulmasını,

Kesin Proje: Ön proje esas alınarak, bu projede gösterilmeyen konuların tümünün gösterildiği projenin sunulmasını (yerleşim, tavan ve zemin döşeme planları),

Uygulama Projesi: Kesin proje esas alınarak her türlü ölçüler, teknik açıklamalar, referans noktaları, kesit ve görünüş yerleri, bakış yönleri, malzeme isimleri, kat ve tavan planları, duvar görünüşleri ile gerekli imalat ve sistem detay çizimlerini kapsayan proje çalışmaları ile birlikte, mahallerin renk kartelâsı, içmimari tefriş çizimlerinde yer alan tüm donanım elemanlarının teknik şartnamesi ile mahal listelerini,

ifade eder.

2. BÖLÜM:

İÇMİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ ESASLARI

Çizim ve Sunuş Esasları üç başlıktan oluşmaktadır.

2.1. BELGELERİN SUNULMASI

İçmimar, hazırladığı çizili ve yazılı belgeleri düzenler; düzgün, dayanıklı ve içindikilerin yıpranmasını, dağılmasını önleyecek şekilde iş sahibine sunar.

2.2. BELGELERİN ÇOĞALTILMASI:

İçmimar, hazırladığı yazılı ve çizili belgeleri, her proje safhasının sonunda, iş sahibi, yüklenici ve onay suretleri olmak üzere 3 kopya halinde iş sahibine teslim eder. İş Sahibi tarafından onaylanan onay sureti İçmimar'da kalır. Gerektiğinde istenecek fazla kopyaların bedeli, iş sahibi tarafından ayrıca ödenir.

2. 3. GENEL BİLGİ PAFTALARI

İçmimari proje sunumunda, genel bilgi paftaları aşağıda belirtildiği gibi düzenlenir.

2.3.1. PROJE KAPAĞI

Proje teslim aşamasında kullanılan dosyaların üzerinde yer alması gereken kapak sayfasını tarif eder. Proje Kapağında şu bilgiler yer alır;

- I. **İşin İsmi**
- II. **İçmimarın veya içmimarlık bürosunun;**
 - a. Adı Soyadı / Şirket unvanı
 - b. Oda sicil numarası / Büro Tescil Belge (BTB) Numarası
 - c. T.C. Kimlik Numarası / Vergi Dairesi ve Vergi Numarası
 - d. Adresi, Telefon, Faks
- III. **İşveren'in;**
 - a. Adı Soyadı / Şirket unvanı
 - b. T.C. Kimlik Numarası / Vergi Dairesi ve Vergi Numarası
 - c. Adresi, Telefon, Faks
- IV. **Proje bedelini hesaplama ilişkin bilgiler;**
 - a. Yapı Yaklaşık Alanı
 - b. İçmimari proje hizmet bölümleri oranı
 - c. Yapı uygulama sınıfı
 - d. Zorluk kriterleri katsayısı
 - e. P.İ.D. oranı
- V. **Proje Numarası**

İçmimarın varsa projeye verdiği numaradır.
- VI. **Disiplin Harfleri**

“İM” içmimari proje çizimi olduğunu belirtir.
- VII. **Telif Hakları**

İçmimarın izni olmadan çoğaltılamayacağı ve uygulanamayacağını belirtir.
- VIII. **Muvafakatname**
 - a. Yapı bütünlüğünü ilgilendiren tadilat, giydirme, yenileme var ise, yapının proje müellifinden alınan izin belgesidir.
 - b. Müellifi belli olmayan yapılara ait, mülk sahibi ve/veya sahiplerinin verdiği noter onaylı taahhütnamenin noter onay tarih ve numarasını içerir.

Konu ile ilgili şartlara bağlı olarak gerektiğinde kapak üzerinde yer alır.
- IX. **Onay Bölümleri**
 - a. Özel İdare, Belediye, ya da ilgili Kurum-kuruluş veya şahıs onayı için düzenlenir.
 - b. Müellif olan İçmimar/içmimarların isim, kaşe ve imzaları
 - c. İçmimarlar Odası onay bölümü

2.3.2. PAFTA DÜZENİ

Pafta düzeni aşağıdaki şekilde yapılır:

- a) "Pafta Başlığı" paftanın sağ alt köşesinde yer alır.
- b) "Revizyon Notları" pafta başlığının üzerinde yer alır.
- c) "Pafta Bilgileri", pafta başlığı ve revizyon notları üzerinde ve/veya paftanın sağ üst tarafında yer alır.
- d) Planlar, paftaların üzerinde aynı bakış yönünde yer alır.

2.3.2.1. PAFTA BAŞLIĞI (LEJANT)

Pafta başlığında şu bilgiler yer alır;

- a) İçmimar'ın Adı Soyadı
- b) Unvanı
- c) Oda Sicil Numarası
- d) Büro Tescil Belgesi Numarası
- e) Adresi
- f) İşin ismi
- g) Proje Numarası
- h) Pafta adı
- i) Çizim ölçeği
- j) Çizim tarihi
- k) Pafta Numarası
- l) Tasarlayanın adı
- m) Çizenin adı
- n) Paftayı kontrol edenin adı
- o) Pafta onay kutusu
- p) İM harfleri (İçmimari proje çizimi olduğunu belirlemek üzere)
- q) Revizyon notları

2.3.2.2. REVİZYON NOTLARI

Revizyon notlarında, aşağıdan yukarıya doğru şu bilgiler yer alır:

- a) Revizyon sıra numarası,
- b) Revizyon tarihi,
- c) Revizyon açıklaması,
- d) Revizyonu yapanın adı ve soyadının baş harfleri ile parafı bulunur.

2.3.2.3. PAFTA BİLGİLERİ

Pafta üzerindeki çizimler ile ilgili açıklayıcı bilgiler verilecekse, bu bilgiler, Pafta Başlığı ve Revizyon notları üzerinde ve/veya paftanın sağ üst tarafında yer alır.

2.3.3. PROJELERE NUMARA VERİLMESİ

İçmimar her yaptığı işe ve hazırladığı projeye bir numara verir. İçmimarın hazırladığı çizili ve yazılı belgeler ile yazışmalarının aynı işe ait olanları mutlaka o işin/projenin numarasını taşır.

2.3.4. PROJE AŞAMA İSİMLERİNİN KISALTMALARI

Paftalar ya da diğer çizili ve yazılı belgeler numaralandırılırken iş aşamaları belirtilmelidir. İş aşamalarının pafta numaralarında kullanılacak kısaltılmış şekilleri şöyledir:

a) Röleve	: İM-R
b) Ön/Avan/Fikir proje	: İM-A
c) Kesin Proje	: İM-K
d) Uygulama projesi	: İM-U
e) Sistem ve İmalat detayları	: İM-D

2.3.5. PAFTALARIN NUMARALANDIRILMASI

Paftalar aşağıdaki şekilde numaralandırılır:

a) Röleve aşamasında	: İM-R-01, İM-R-02...
b) Ön/Avan/Fikir proje	: İM-A-01, İM-A-02...
c) Kesin Proje	: İM-K-01, İM-K-02...
d) Uygulama projesi	: İM-U-01, İM-U-02...
e) Sistem ve İmalat detayları	: İM-D-01, İM-D-02...

2.3.6. İŞ AŞAMALARINDA NUMARALANDIRMA

İş aşamasında alt sınıflandırma gerektiren çizimler bağlı oldukları üst grubun baş harfleri ile başlayacak şekilde numaralandırılır.

Örnek:

a) İmalat detayları	: İM-D-İ-01, İM-D-İ-02...
b) Sistem detayları	: İM-D-S-01, İM-D-S-02...
c) Mobilya detayları	: İM-D-M-01, İM-D-M-02...

Proje ayrı bloklardan oluşuyorsa blok numarası ya da harfi paftanın adına ve bunun için ayrılmış yere yazılır. Proje ayrı bloklardan / katlardan oluşuyorsa numarası ya da harfi paftanın adına ve / veya bunun için ayrılmış yere yazılır. Bina tek bir blok ise blok numarası ya da harfi verilmez.

2.3.7. İÇ MEKÂN TEFRİŞ ELEMANLARINA VE DONATILARINA REFERANS NUMARASI VERİLMESİ

İç mekânda kullanılan, aynı türde olup farklı boyut ve özelliklere sahip tefriş elemanlarına özellik ve boyutlarını ayırt edici şekilde referans numaraları verilir.

a) Özel kapılar : ÖK1, ÖK2, ...

İçmimari projelerde yeniden tasarlanmış kapıları tarifler.

b) Hafif Bölme Sistemleri : HBS1, HBS2, ...

c) Sabit Mobilya : SM1, SM2, ...

d) Hareketli Mobilya : HM1, HM2, ...

Sabit ve hareketli mobilyaların bulunduğu kat mobilya planları paftalarında, bütün mobilyaların bulunduğu blok ve kat belirtilerek 1 den başlayarak numaralandırılır.

Örnek: A Blok 14.kat sabit mobilyaları : A-14- SM1, A-14-SM2...

e) Aydınlatma Elemanları : AE1, AE2, ...

f) Vitrifiye Elemanları : VE1, VE2, ...

İç mekânda kullanılan, donatı elemanları mimari projelerde yapılmış olan kodlamaları ile kullanılır. Farklı özellikte tasarlanan donatı elemanları ilgili paftanın ismi ile isimlendirilerek proje setinde yer alır.

a) Merdivenler : M1, M2...

b) Pencereleler : P1, P2...

Boyutları belirtilecek yapı elemanları ve donatıların çizgi üzerinde genişlik, çizgi altında yükseklik yazılır.

2.3.8. MAHALLERE NUMARA ve İSİM VERİLMESİ

Tasarım alanının tüm mahal numaraları saat yönünde verilir. Mahal numaraları bu mahalle ilişkili her türlü bilgi ve belgelendirmede kullanılır.

a) Bodrum kattaki mahaller : B-01, B-02,

b) Zemin kattaki mahaller : Z-01, Z-02,

c) Birinci kattaki mahaller : 101, 102,

Farklı binalar / bloklar var ise blok harf ya da numarası başa gelecek şekilde yazılmalıdır.
ÖRNEK; A-B-01, A-B-02, A= BLOK/BİNA, B=BODRUM KAT, 01= 1 NOLU MEKAN.

Kat numaraları yazılarak devam eden mahal numaraları, elips ya da dikdörtgen içerisine alınır.

Oluşturulacak yeni yapılanma gereği bir mekânın birden fazla mekâna ayrılması durumunda, mekân numarası aynen bırakılarak sonuna ek yapılır.

Örnek; Z-01 mekânı ikiye bölünür ise Z-01A ve Z-01B olarak numaralandırılır.

Oluşturulacak yeni yapılanma gereği iki mekânın birleştirilmesi durumunda, mekan numaraları birleştirilerek kullanılır.

Örnek; Z-01 mekânı Z-02 mekânı ile birleştirilir ise Z-01/02 olarak numaralandırılır.

2.3.9. ALAN HESAPLARI

İçmimarî projelerde tasarlanan mahallerin metrekareleri, mahal numaralarının altında yer alacak şekilde yazılır.

3. BÖLÜM

İÇMİMARİ ÇİZİM STANDARTLARI ESASLARI ve PROJELERİN İÇERECEĞİ BİLGİLER

3.1. İÇMİMARİ ÇİZİM STANDARTLARI ESASLARI

İçmimarî projelerin içermesi gereken bilgiler ve bu bilgilere yönelik uyulması gereken çizim standartları aşağıda belirtildiği şekilde uygulanır.

3.1.1. RÖLEVE

İçmimarlık hizmetlerine konu olacak mahallerin mevcut durumunun belirlenmesi amacıyla iki boyutlu çizimler olan planlar, kesitler, görünüşler ve gerekiyorsa detaylar, proje boyutuna göre 1/100, 1/50 ve 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir. Bu çalışma fotoğraflar ile desteklenebilir.

3.1.2. ÖN/AVAN/FİKİR PROJE

Yeni bir mekân tasarımı veya yeni bir işlev kazandırılacak mekânın amacına uygun, kesin ihtiyaç programı belirlenip ilgili mahallin, tefriş elemanları, malzeme örnek katalogları ile bu projeyi açıklayan raporunu içerir. İlgili proje safhası 1/100 ve 1/50 ölçeklerinden uygun olanı ile veya gerektiği takdirde ölçeksiz olarak çizilir. İçmimar, fikrini tam olarak ifade etmesi için gerekli görürse projesini ölçülendirir ve perspektif çizimler ekleyebilir. İlgili proje safhası, adından da anlaşılacağı üzere, basit ön proje niteliğinde olup, tasarımı ifade etme amaçlı çizilir.

3.1.3. KESİN PROJE

1/100 ve 1/50 ölçeklerinden uygun olanı ile ön proje esas alınarak, bu projede gösterilmeyen konuların (yerleşim, tavan ve yer döşemesi planları) tümünün gösterildiği projeler çizilir.

3.1.3.1. VAZİYET PLANLARI (KESİN PROJE AŞAMASINDA):

Sağlanmış olan vaziyet planları yardımı ile 1/500, 1/200, 1/100, ölçeklerinden uygun olanı ile ilgili disiplinlere yapılacak öneriler şematik olarak çizilir. Malzeme, renk, doku önerileri belirtilir. Yapının esas girişi önündeki kaldırım kotu ± 0.00 kabul edilir. İçmimarî kesin proje Planlarında, kotlamalar bu kota göre yapılır.

3.1.3.2. KAT PLANLARI (KESİN PROJE AŞAMASINDA):

İçmimarın öngördüğü mahallin kat planı, 1/100, 1/50, 1/20, ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir. Kat Planları en alt kattan en üst kata doğru sıralandırılır. Zemin kat planlarında çevre düzenlemesi, (kaldırım, bağlantı yolları, vb.) gerektiği kadar işlenir.

3.1.4. UYGULAMA PROJESİ

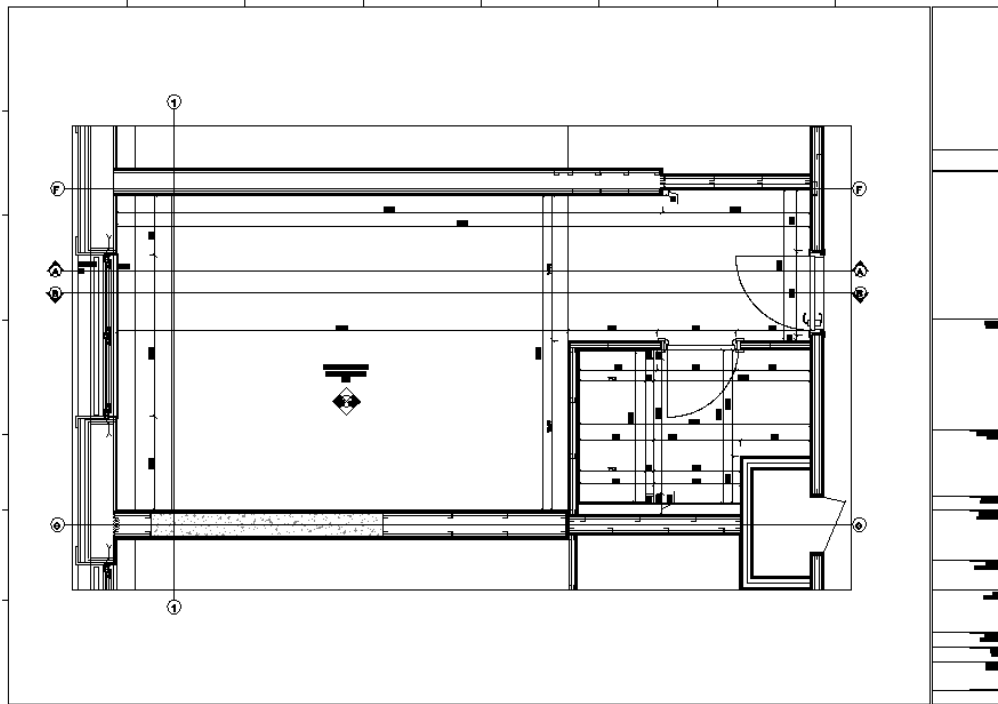
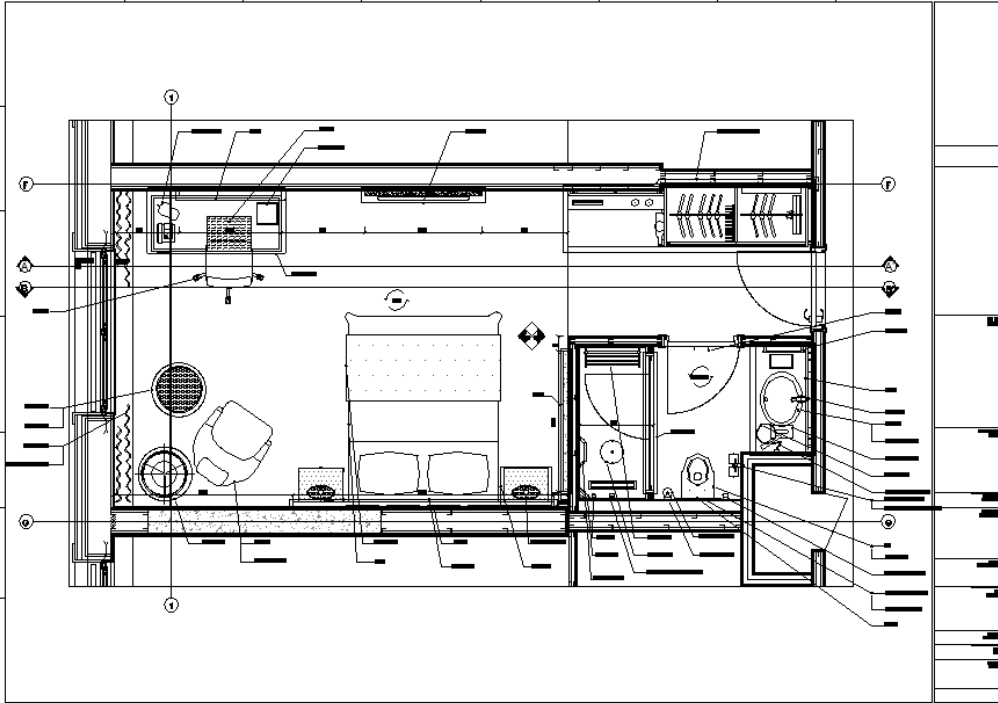
Kesin projenin kabulü ile başlar. Her türlü ölçüler, teknik açıklamalar, referans noktaları, kesit ve görünüş yerleri, bakış yönleri, malzeme isimleri ile birlikte, yerleşim, zemin döşeme, tavan planları, kesitler ve duvar görünüşlerini kapsar. Ölçüler 1/50, 1/20 gibi uygun ölçekli, proje çalışmaları ile birlikte, mahallerin malzeme ve renk kartelâsı, içmimarî tefriş çizimlerinde yer alan tüm donanım elemanlarının teknik şartnamesi ile mahal listesini içerir.

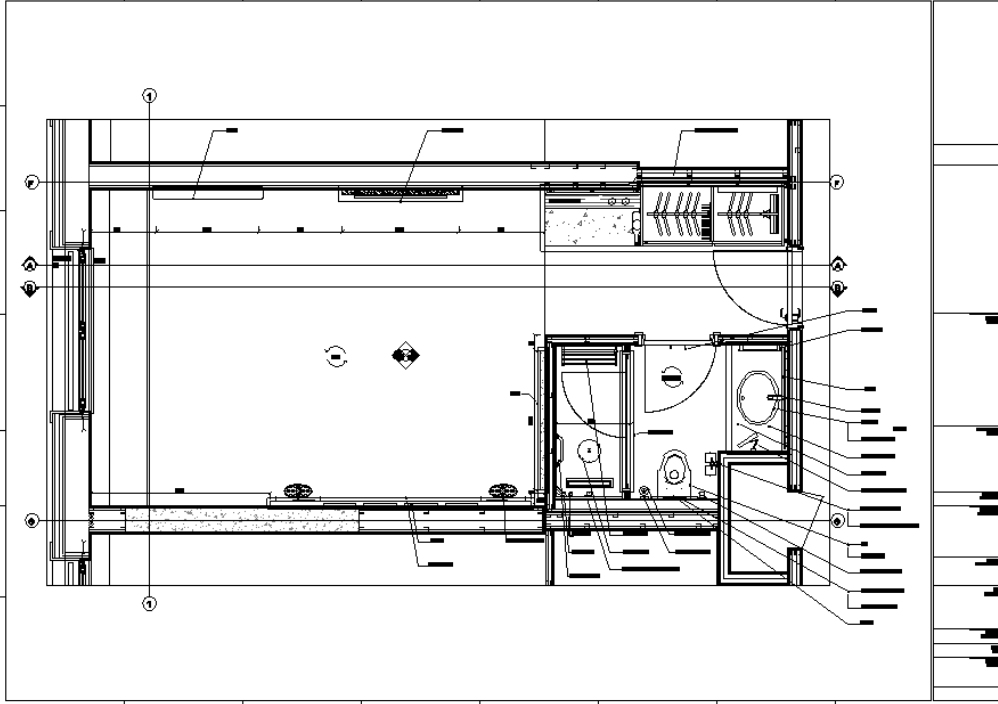
İçmimar, çizili tüm belgeler arasında gerekli açıklamaları yazarak eşgüdümü sağlamalıdır. Uygulama projesinde çizilmiş plan, kesit ve görünüşlerde, pafta numaraları ve detay alınacak noktalar belirtilmelidir.

Örnek: Duvar kaplaması detayı için uygulama projesi plan ve kesitine, detay balonu ile ilgili kod (İM-D-SM-01...) yazılmalıdır.

3.1.4.1. PLANLAR:

3.1.4.1.1 KAT/MEKÂN PLANLARI:

- a) İçmimarî donanımlarının 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile yeterli sayıda ölçü içerecek şekilde çizilir. Ölçü çizgileri çizimin tamamında devamlılık arz eder.
- b) İç ölçüler, her mahalde enine ve boyuna en az ikişer ölçü çizgisi üzerinde gösterilir. İlk verilen ölçü çizgisi üzerinde kapı, pencere, kolon vb. elemanların genişlikleri ile duvar üzerindeki yerlerinin komşu duvarlara uzaklıkları yazılır. İkinci verilen ölçü çizgisi üzerinde ise, mahalın net en ve boyu gösterilir.
- c) Eğri ve açılı imalatların gerçek ölçüleri üzerlerine yazılır.
- d) Bu planlarda her mahal, saat yönünde kodlandırılır ve mahal isimleri/numaraları yazılır.
- e) Kat planlarının kesit geçirilen yerlerinde kesit çizgisi ve bakış yönü gösterilir.
- f) Proje üzerinde genişleme derzleri (dilatasyonlar), bacalar, şaftlar ve ışıklıklar her katta gösterilir ve ölçülendirilir.
- g) Taşıyıcı elemanlar (kolon, perde duvar, vb.) ayrı çizim tekniği ile çizilir ve gerçek boyutları gösterilir, içleri koyulaştırılır.
- h) Pano, camlı bölme gibi, hafif bölücü sistem, alçak duvar vb. gibi mahal ve bina ayırım elemanları eksiksiz gösterilir, gerekli açıklamalar yazılır. Bütün mekanlara, ihtiyaç programına uygun olarak sabit ve hareketli mobilyalar yerleştirilir.
- i) Disiplinler arası eşgüdüm sağlamak amacı ile düşey donatı ile ilgili borular, kanallar, kablo tavaları vb. yerlerinde, ölçülerinde ve tam adetlerinde çizilir. Yapının içmimarîsini ilgilendiren iklimlendirici, aydınlatıcı, kanal ağzı gibi cihazları tarifleyen çizimler, mekanik ve elektrik projelerine paralel olarak, gerçek boyutlarına uygun ve şematik olarak çizilir.
- j) Bütün doğramalar şematik olarak çizilir, açılan yön doğrultusunda kanatlar

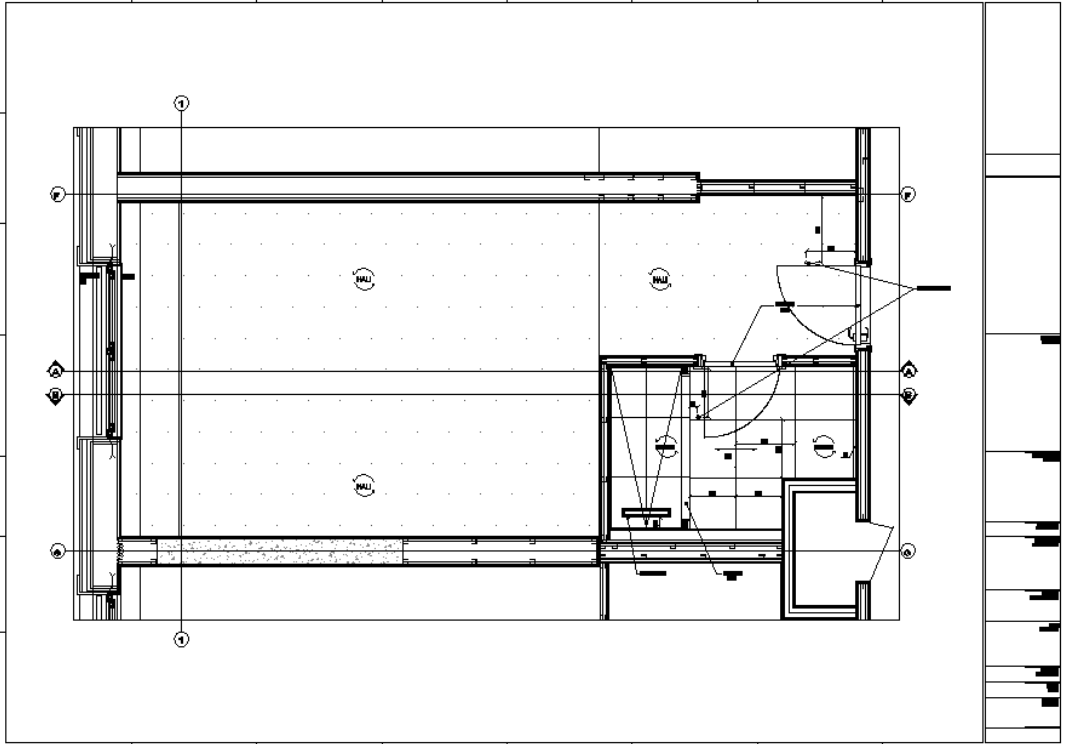
belirtilir, pencere orta aksı üzerinde en ve yükseklik gösterilir. Tavandaki kirişler, kesik çizgiyle gösterilir.

- k) Mekân içinde yer alan kotlamalarda "Bitmiş Döşeme Üzerinden (B.D.Ü)" ibaresi kullanılır.
- l) Merdivenlerin konstrüksiyonlarına uygun olarak kaplama malzemeleri ve yön oku çizilir. Rampaların çıkış yönü okları, eğimleri, korkulukları, başlangıç ve bitiş noktalarının bitmiş döşeme kotları kaplama malzemesinin özellikleri yazılır ve tüm ölçüleri verilir.
- m) Asansör, yürüyen merdiven, monşarjların, malzeme ve renk niteliklerine uygun olarak kaplamaları ve kodları belirtilir.

- I. Benzer kat planları bir kere çizilir, tekrar eden katlar için açıklama yazılır. Her mahal içerisine mahal numarası, mahal adı ve net metre kare alanı yazılır.
- II. **Islak hacim ve mutfak planları:** Islak hacimlerde bulunan (mutfak, laboratuvar, çamaşırhane, banyo, tuvalet vb.) bütün tezgahlar, lavabo, evye, duş tekneleri, küvetler, pisuar ve tuvalet taşları, vitrifiye ve aksesuarları malzemeleri ile gösterilir.

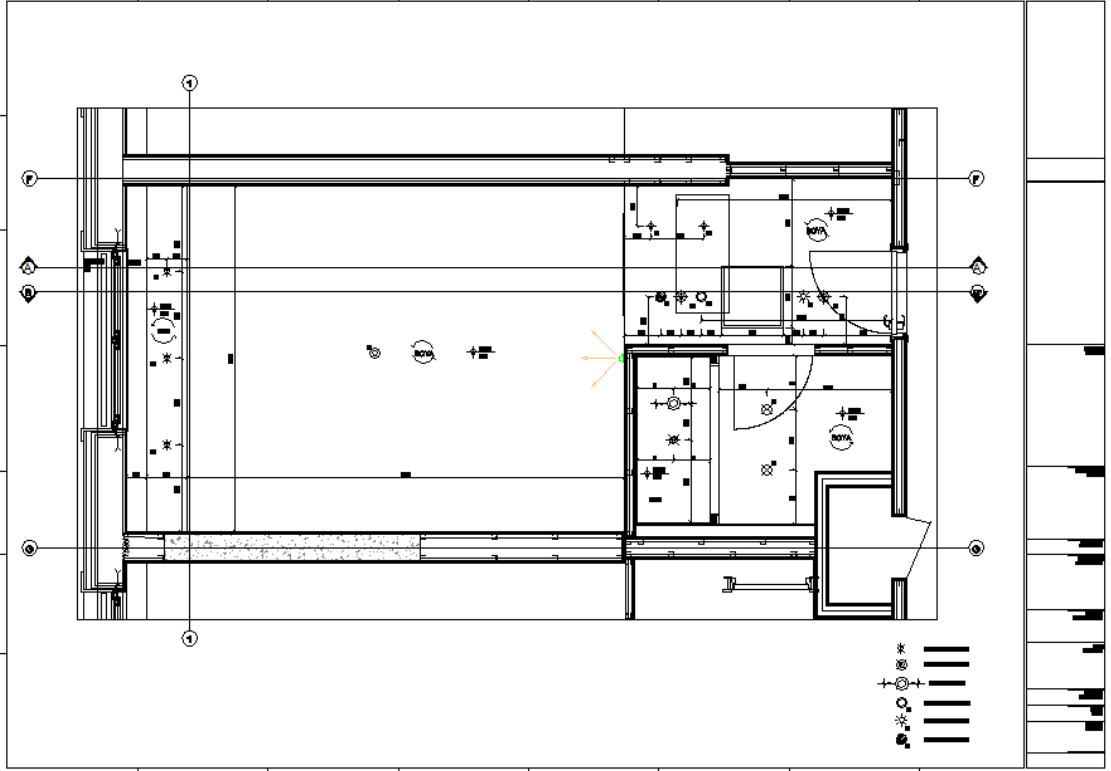
3.1.4.1.2 ZEMİN DÖŞEME PLANLARI:

Döşemelerdeki kullanılan malzeme, eğimleri, süzgeç yerleri ve derzleri gösterilir. Ayrıca malzemenin döşeme başlangıç noktası belirtilir.

3.1.4.1.3. TAVAN PLANLARI:

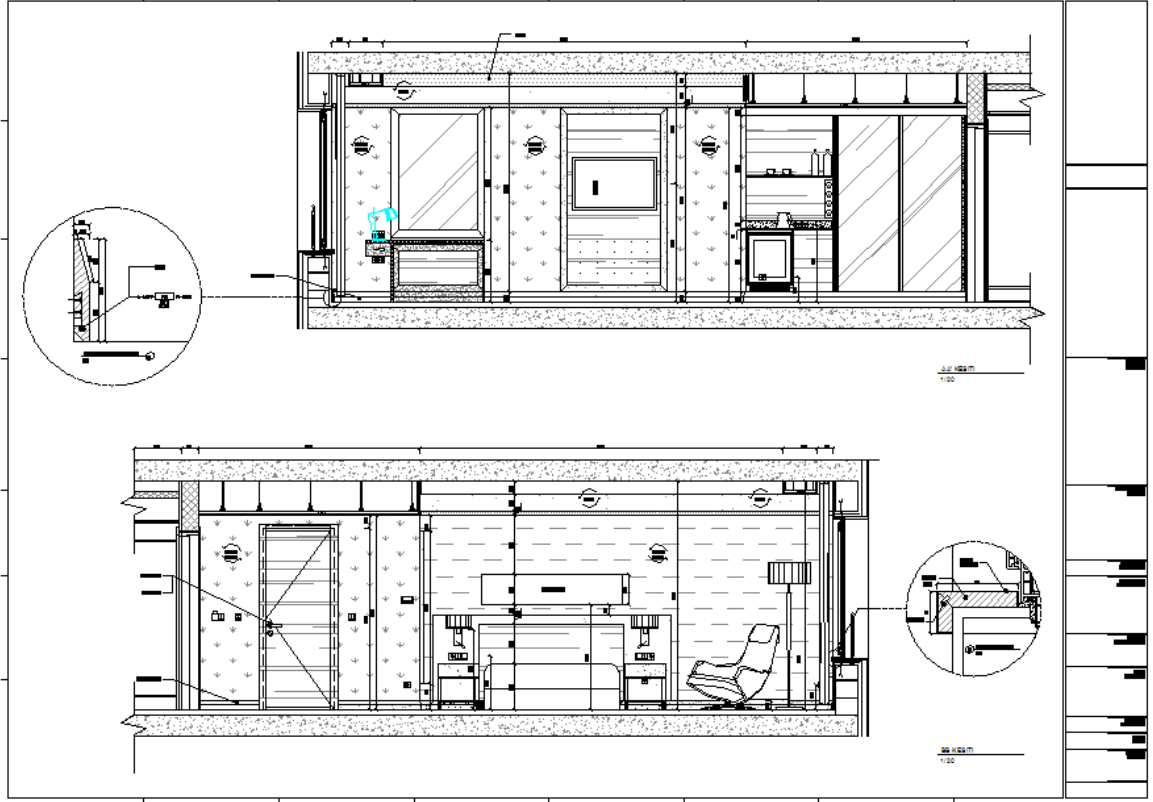
Tavan tasarımının yapılacağı mahaller, mahal listesinde belirtilir. Malzemeleri mahal listesinde gösterilir. Asma tavan kaplamasının alt yüzü bitmiş döşeme üzerinden kotu yazılır. Elektrik, mekanik ve yangın söndürme elemanları gösterilir ve akslarından ölçüleri verilir.

3.1.4.2. KESİTLER:

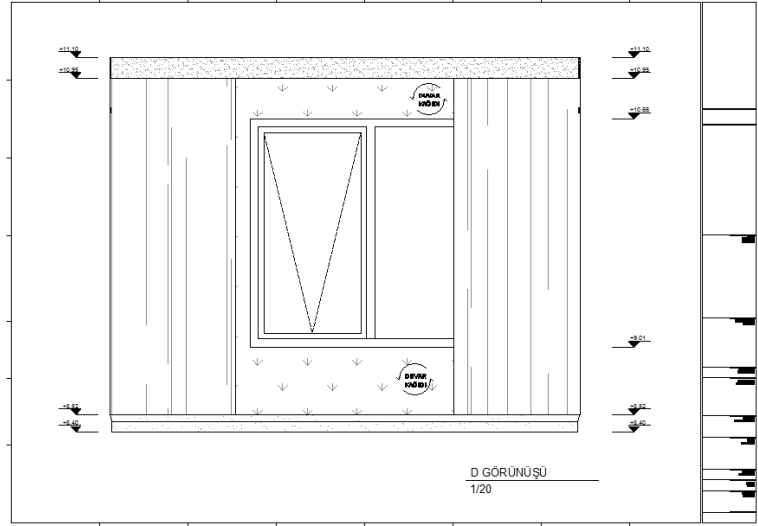
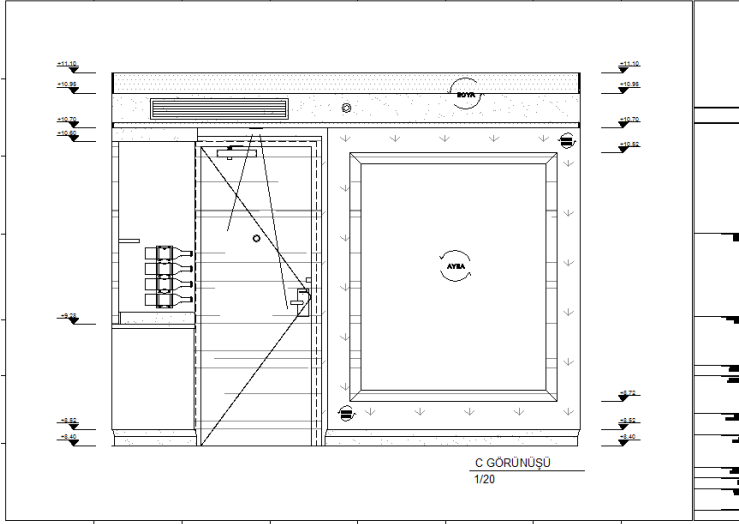
- Gerekli mahallerden geçecek biçimde 1/100, 1/50, 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir.
- Kesitin geçtiği yerdeki mahallerin numaraları ve isimleri yazılır.
- Yapı elemanları ve donanımları, detaylarına uygun, şematik olarak çizilir. Malzeme açılımları yapılır.
- Bir ölçü çizgisi üzerinde, döşeme üstünden diğer döşeme altına, kaba inşaat kat yükseklikleri, ikinci bir çizgi üzerinde de, döşeme kaplama kalınlığı, parapet duvarı, pencere, kapı ve bölme duvarı yükseklikleri ile lento-tavan mesafesi, asma tavan taşıyıcı sistem kalınlıkları, düşük döşeme yükseklikleri, içmimarî donatı elemanları ölçüleri yer alır. Her değişiklik gösteren mahal için bu ölçüler ayrıca verilir.
- Asma tavan yapılan mahallerde, asma tavan alt yüzü ile bitmiş döşeme arasındaki net kat yüksekliği ayrı bir ölçü çizgisi ile verilir.

- f) Kesit düzleminin arkasında kalan ve görünen kısımlar, görünüşlerde, istenen hususlara uygun şekilde çizilir.
- g) Planlarda görülemeyen ölçüler burada verilir.

3.1.4.3. GÖRÜNÜŞLER:

- a) Gerekli mahallerden, 1/50, 1/20 ölçeklerinden uygun olanı ile çizilir.
- b) Görünüşlerin bakış yönleri plana işlenir.
- c) Planlarda görülemeyen ölçüler verilir.
- d) Kapı ve pencere görünüşleri ve açılan kanatlar işaretlenir.
- e) Asma kat ve merdiven korkulukları, detaylarına uygun olarak çizilir.
- f) Kullanılan tüm malzemeler gösterilir.

3.1.4.4. PERSPEKTİFLER

Projelendirilen mekânın perspektifleri, renk, doku, malzeme özellikleri, uygun çizim teknikleri kullanarak, tasarımı doğru anlatmaya yetecek nitelikte ve adette çizilir.

3.1.4.5. DETAYLAR

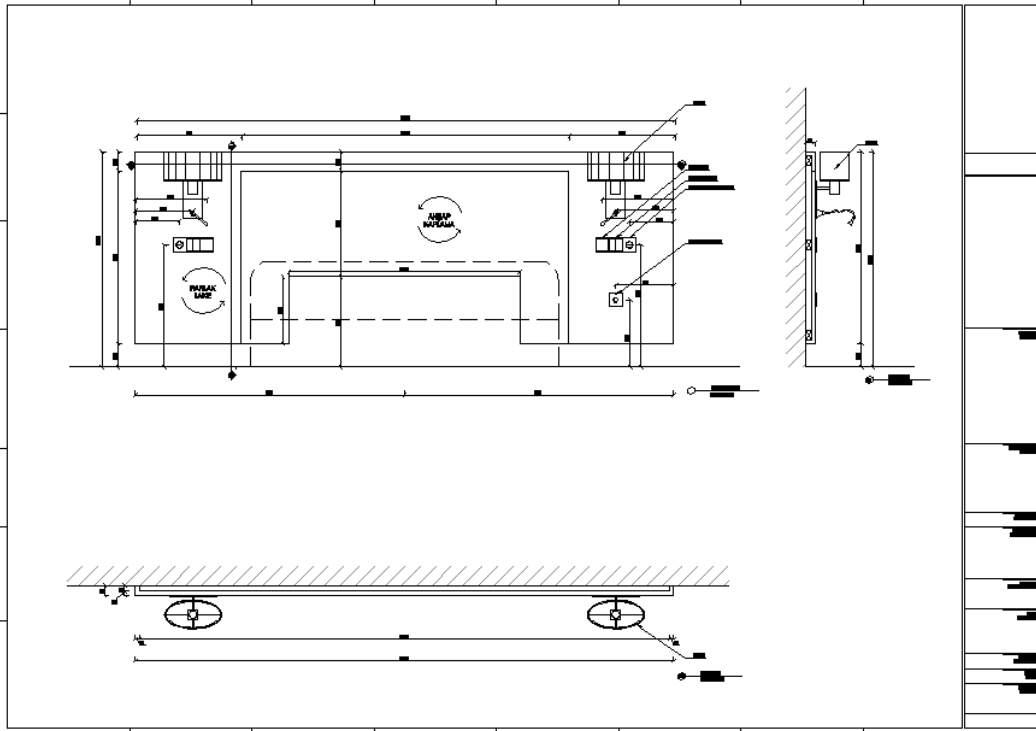
3.1.4.5.1 İMALAT ve SİSTEM DETAYLARI

- İmalat ve sistem detayları 1/20, 1/10, 1/5, 1/2 ve 1/1 ölçeklerinden uygun olanı ile mümkün ise aynı paftaya çizilir.
- Tüm malzeme isimleri ve teknik özellikleri yazılır.
- Malzeme isimlerinin yanlarına, gerekiyorsa poz numaraları ya da referans numaraları yazılır.
- Özelliği olan imalatlar için açıklama notları yazılır.

- e) İmalat detaylarının referans numaraları ve buldukları pafta numaraları yazılır.
- f) Paftanın köşesine imalatta dikkat edilmesi gereken notlar yazılır.
- g) İmalat için gerekli ölçüler aynı prensiplerle verilir.

3.1.4.5.2 MOBİLYA İMALAT ÇİZİMLERİ VE İMALAT DETAYLARI

- a) Mobilya imalat çizimleri, ön görünüş, üst görünüş, yan görünüş, yan kesit ve üst kesit olarak (gerektiğinde arka görünüş) 1/20, 1/10, 1/5 ölçeklerinden uygun olanı ile aynı paftaya çizilir.
- b) Kesitlerden alınan mobilya nokta detayları 1/2, 1/1 ölçeklerinden uygun olanı ile mümkün ise aynı paftaya, her birine detay numaraları verilerek çizilir.
- c) Mobilya detaylarında tüm malzeme özellikleri belirtilir.
- d) İmalatlar için açıklama notları yazılır.
- e) Paftanın köşesine imalatta dikkat edilmesi gereken notlar yazılır.
- f) İmalat için gerekli net ölçüler verilir.

3.1.4.6. MAHAL LİSTESİ

Mahal listesinde şu bilgiler yer alır:

- a) İç mekânda kullanılan döşeme kaplama malzemelerinin ayrıntılı olarak yazılması. (seramik, ahşap, halı, PVC, doğal taş vb.)
- b) İç mekânda kullanılan duvar kaplama malzemelerinin ayrıntılı olarak yazılması.

- (boya, duvar kâğıdı, ahşap, alçı levha, metal, cam, ayna, doğal taş vb.)
- c) İç mekânda kullanılan tavan kaplama malzemelerinin ayrıntılı olarak yazılması. (alçı levha, ahşap, PVC, kâğıt vb.)
 - d) İç mekânda kullanılan malzemelerin ayrıntılı olarak yazılması. (ahşap, alüminyum, sac, yangın kapısı vb.)
 - e) İç mekânda kullanılan pencerelerin ayrıntılı olarak yazılması. (ahşap, PVC, alüminyum vb.)
 - f) Sabit donatıların tümünün ayrıntılı yazılması.

3.2. PROJELERİN İÇERECEĞİ BİLGİLER

3.2.1. ŞARTNAME (SPESİFİKASYON) DOSYASI

Şartname; malzeme, ürün, sistem veya hizmet içmimar/firma tarafından yerine getirilmesi öngörülen standart tipidir.

İçmimar tasarladığı her mekâna ait donanımların teknik özelliklerini, gerektiğinde firma adı ve firmaya ait malzeme kodlarını da belirten A4 formatında dosya hazırlar. Dosyada donanım elemanlarının hangi mekâna ait olduğu, içmimarın verdiği donanım kod numarası ve ürünün resmi yer alır.

3.2.2 METRAJ KEŞİF MALİYET HESAPLARI

İçmimar tasarladığı alan / alanlarla ilgili, bütün imalatlara ve uygulamalara yönelik metraj, keşif, maliyet hesaplarını A4 formatında bir dosya olarak işverene sunar.

3.2.3. İŞ YAPIM PROGRAMI

İş yapım sırasına göre uygulama takviminin hazırlanmasıdır.

3.2.4. İHALE DOSYASI HAZIRLAMA

İhale dosyası hazırlanırken aşağıda belirtilen hususlara uyulur.

Sunulacak ihale dosyası;

- a) İçmimari donanımın birim fiyat listesinin ve özel teknik şartnamenin hazırlanması, şartname (spesifikasyon) dosyasının hazırlanması,
- b) İçmimari donanımın birim fiyatları bulunmayan işlerin fiyat analizlerinin düzenlenmesi,
- c) İçmimari keşif özeti hazırlanması,
- d) İdarece talep edilirse, mevzuata uygun olarak ihale şartnamesi ve sözleşme tasarısının düzenlenmesi, işlerini kapsar.

3.2.4. İÇMİMARİ RAPOR

İçmimari rapor, içmimarın uygun görmesi durumunda hazırlanır. Bu raporda, işverence verilen kesin ihtiyaç programı ile tasarımın ele alınışı belirtilir. Ön proje çalışmaları sırasında araştırılarak belirlenen tüm özellikler, maliyet tavanı, kullanılacak yapım teknikleri hakkında bilgi verilir, seçilen malzeme ve özellikleri belirtilir. Isı, ses, su yalıtımları güneş önlemleri, özellik gösteren donatılar ve donanımlar için açıklamalar yapılır, tercihlerin nedenleri açıklanır. İçmimari raporun hazırlanmasında kolaylık ve eşgüdüm sağlanması amacı ile düzenlenen "İçmimari Açıklama Raporu Planı" aşağıdaki gibidir;

- a) Tasarıma genel yaklaşım.
- b) Hazırlık ve ön etüt aşamasında elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi.
- c) İmar durumu, yönetmelik bilgileri ve diğer verilerin tasarıma yansıtılma şekli.
- d) Tasarıma yansıtılan içmimari özellikler.
- e) İşlevlerin ilişkileri ve kurgusu, ihtiyaçların tasarıma yansıtılması.
- f) İnşa özelliklerine uygun olarak kullanılacak içmimari teknikleri ve ekipmanları.
- g) Tasarımı ile sağlanan ekonomi.
- h) İç mekân yaklaşık maliyeti.
- i) İnşaat için sağlanan kolaylıklar/imkanlar.
- j) Kullanılması düşünülen malzemeler.

3.3. PROJE ORJİNALLERİNİN İDAREYE/İŞVERENE TESLİMİ

İşverence onanması sırasında yapılan değişikliklerinde işlenmiş olduğu proje orjinallerinin işverenin istediği şekilde teslimi işlemidir.

4.Yürürlük

Bu şartname 14 – 15 Nisan 2018 tarihlerinde yapılan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İçmimarlar Odası 24. Olağan Genel Kurul'da kabul edilerek yürürlüğe girmiştir